

Motion till riksdagen 2024/25:3062

av **Linus Lakso m.fl. (MP)**

Utgiftsområde 21 Energi

Förslag till riksdagsbeslut

- Riksdagen anvisar anslagen för 2025 inom utgiftsområde 21 Energi enligt förslaget i tabellen i motionen.
- Riksdagen avslår regeringens förslag om att under 2025 ställa ut kreditgarantier för lån till investeringar i ny kärnkraft som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 400 000 000 000 kronor.

Motivering

Anslagsförslag för 2025 för utgiftsområde 21 Energi

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Statens energimyndighet	585 557	4 000
1:2 Insatser för energieffektivisering	415 000	3 000 000
1:3 Energiforskning	1 647 723	-100 000
1:4 Energimarknadsinspektionen	234 039	±0
1:5 Energiplanering	790 000	-470 000
1:6 Avgifter till internationella organisationer	33 328	±0
1:7 Elsäkerhetsverket	79 650	±0
1:8 Laddinfrastruktur	930 000	100 000
1:9 Biogasstöd	985 000	500 000
1:10 Energiberedskap	198 000	±0
1:11 Elberedskap	733 000	±0
99:1 Ersättning till kommuner för elproduktion från vindkraft	±0	490 000
99:2 Ersättning till regioner för elproduktion från vattenkraft	±0	670 000
99:3 Investeringsstöd för grön baskraft	±0	6 000 000

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
99:4 Produktionsstöd avancerade biodrivmedel och elektrobränslen	±0	3 000 000
99:7 Kommunal energi- och klimatrådgivning	±0	155 000
Summa	6 631 297	13 349 000

Realisera potentialen i energieffektivisering för mer el i närtid

Det enskilt snabbaste, billigaste och mest hållbara sättet att få fram mer tillgänglig el, och på så vis sänka hushållens kostnader och möjliggöra klimatomställningen, är genom att använda den el som redan produceras på ett smartare sätt – att energieffektivisera. Därför är det allvarligt att regeringens agerande bromsar istället för accelererar arbetet med energieffektivisering. Regeringen har avvecklat både satsningen Energisteget, som gav stöd till industriföretagens energieffektiviseringar, och stödet för energieffektivisering i flerbostadshus. Totalt satsar Miljöpartiet 8,6 miljarder mer än regeringen på åtgärder för att realisera den outnyttjade potentialen i energieffektiviseringar. I anslag 1:2 satsar vi 3 miljarder på att återinföra och bredda Energisteget, för att täcka 60 procent av företagens kostnader för energieffektiviseringsåtgärder. Resterande 5,6 miljarder satsas för att täcka 60 procent av kostnaderna för energieffektiviseringar av bostadsfastigheter och lokaler inom utgiftsområde 18, anslag 99:4.

Satsningar på ny kärnkraft försenar klimatomställningen

Inom ramen för anslag 1:3 avvisar vi regeringens satsning på 100 miljoner på att stödja pilot- och demonstrationsprojekt inom kärnkraftsutveckling. Industrins omställning kräver stora mängder billig el i närtid. Ny kärnkraft ger höga elkostnader och tar optimistiskt räknat 15 år att bygga. Satsningar på ny kärnkraft försenar och fördyrar klimatomställningen. Av samma skäl avvisar vi regeringens satsning på 30 miljoner på insatser för ny kärnkraft i anslag 1:5, samt förslaget om att under 2025 ställa ut kreditgarantier för lån till investeringar i ny kärnkraft. Vi tillstyrker förstärkningen av anslag 1:6 Avgifter till internationella organisationer med villkoret att hela satsningen går till att stärka internationella samarbeten med fokus på Ukraina.

Investeringsstöd för grön baskraft

Vid sidan om ett planeringsmål för elproduktion ser Miljöpartiet även behov av mål för vad vi kallar grön baskraft. Av både ekonomiska och tidsmässiga skäl kommer den tillkommande elproduktionen i Sverige inom överskådlig framtid att komma från förnybara energikällor som vindkraft och solkraft. Därför bör riksdagen anta ett planeringsmål som fokuserar på effekt. Redan idag är det lagrad energi i form av vatten i våra vattenmagasin som reglerar elsystemet i stor utsträckning. I begreppet grön baskraft inrymmer vi alla kraftkällor och tekniker som kan reglera effekten snabbt och lagra energi. Här ingår höjd effekt i vattenkraften, mer flexibilitet i och effekt från kraftvärmens och gasturbiner drivna av förnybara bränslen. Även energilagring i form av vätgas, pumpkraft och värmelagring ingår, samt flexibilitet exempelvis i form av smart styrning av

elbilsladdning, tvåvägsladdning och smart styrning av värmepumpar. Miljöpartiet föreslår ett mål om 10 GW grön baskraft till år 2030 och satsar 5 miljarder på ett investeringsstöd för dessa kraftkällor och tekniker. Vi avvisar regeringens satsning på 100 miljoner i anslag 1:5 till förmån för vår egen satsning på grön baskraft.

Ersättning till kommuner och regioner för förnybar elproduktion

En central åtgärd för att öka utbyggnaden av vindkraft på land är att kommuner ges ersättning för den nytta de skapar genom att producera förnybar el. Miljöpartiet är djupt kritiska till att regeringen initialt hindrade incitamentsutredningen Värde av vinden (tillsatt av tidigare regering) från att lägga fram förslag om statligt finansierad ersättning. Det förslag som regeringen nu trots allt lagt fram är inte på tillräckliga nivåer. Vi avvisar regeringens förslag om ersättning till kommunerna i anslag 1:5 till förmån för vårt eget förslag. Med vårt förslag får kommunerna 1 öre per kWh för befintlig vindkraftsproduktion och 3 öre per kWh för tillkommande produktion kommande 10 år. Regionerna får 1 öre per kWh för befintlig vattenkraft. Vi avsätter 490 miljoner 2025, 670 miljoner 2026 samt 800 miljoner 2027 i anslag 99:1 Ersättning till kommuner för elproduktion från vindkraft. Vidare avsätter vi 670 miljoner om året i anslag 99:2 Ersättning till regioner för elproduktion från vattenkraft.

Satsning på fortsatt utbyggnad av laddinfrastruktur

Vi vill se nationella planer för utbyggnad av laddinfrastruktur samt tankinfrastruktur för biogas och vätgas. Vi vill även se förbättrad tillgång till laddinfrastruktur längs med de större vägarna samt för att boende ska kunna ladda hemma i såväl villa som bostadsrätt och hyresrätt. Vi förstärker regeringens förslag för anslag 1:8 med 100 miljoner om året.

Förstärkt produktionsstöd för biogas

Miljöpartiet har föreslagit ett produktionsmål om 10 TWh biogas till 2030 i syfte att möjliggöra industrins omställning och stärka Sveriges energiberedskap. För att styra mot målet förstärker vi anslag 1:9 Produktionsstöd för biogas med 500 miljoner år 2025.

Produktionsstöd för elektrobränslen och avancerade biodrivmedel

Avancerade biodrivmedel och elektrobränslen som tillverkas av vätgas och infångad biogen koldioxid kommer båda att fylla viktiga funktioner i framtidens transportsystem och energisystem. Miljöpartiet föreslår ett nytt produktionsstöd för elektrobränslen och avancerade biodrivmedel och satsar 3 miljarder per kommande tre år för detta i anslag 99:4.

Säkra den kommunala energi- och klimatrådgivningen

Vi motsätter oss regeringens neddragning på den kommunala energi- och klimatrådgivningen och satsar 155 miljoner om året på det nya anslaget 99:7.

Linus Lakso (MP)

Elin Söderberg (MP)

Rebecka Le Moine (MP)

Emma Nohrén (MP)

Katarina Luhr (MP)